



KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.349/15/2024.

A tanács tagjai: Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos

A kérelmező: M és Társa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
(Mórahalom, Röszei út 48.)

A kérelmező képviselője: Dr. Nagy László Attila ügyvéd
(Szeged, Hajnóczy u. 5. fszt. 2.)

Az ajánlatkérő: Kiskunlacházi Konyha
(Kiskunlacháza, Rákóczi út 8.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Révész Gabriella ügyvéd
(Pécs, Király u. 23.)

Az egyéb érdekelt: MORTAK FRUIT Kft.
(Budapest, Damjanich János u. 2.)

Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Szathmáry Péter ügyvéd
(Békéscsaba, Kinizsi u. 13.)

A beszerzés tárgya, értéke: „Megismételt zöldség, száraz áru és tej beszerzés” - 1. rész:
Zöldség, gyümölcs, tojás – 13.536.865.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000077532024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2024. január 23. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában. Az eljárást az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) folytatták le EKR000077532024 szám alatt.

2. Az ajánlati felhívás (a továbbiakban: felhívás) II.1.4) pontja tartalmazta a közbeszerzés leírását: A Kiskunlacházi Konyha 2024. április 15. - 2024. szeptember 15. közti időszakra történő élelmiszer alapanyag szállítójának kiválasztása.

3. A beszerzés 3 részből állt, a jogorvoslati eljárás az 1. részt (Zöldség, gyümölcs, tojás) érinti.

4. A felhívás jogorvoslati eljárás szempontjából releváns II.2.4) pontja tartalmazta a közbeszerzés leírását: Az ajánlatkérő a beszerzés időszaka alatt az alábbi mennyiségek beszerzését rendeli meg: I. rész: Zöldség, gyümölcs, tojás: 10 501 kg, 73 170 db, 15 csomag, 142 köteg. Az ajánlatkérő fenntartja magának a jogot, hogy gazdasági érdekei alapján a megadott mennyiséget maximum -30%-kal csökkentse. Az összesített mennyiség a kerekítés szabályainak megfelelően került kialakításra. A pontos mennyiséget a dokumentáció mellékleteként szereplő árazatlan költségvetés tartalmazza.

5. A felhívás VI.3) További információk 6.) pontjában a következőket rögzítette az ajánlatkérő:

„Az AK az adott esetben lefolytatásra kerülő elektronikus árlejtés eredményének kialakulását követően, ezen eljárási cselekmény elmaradása esetén az ajánlatok értékelését követően megvizsgálja a Kbt. 72. § alapján az érvényes ajánlatok ajánlati árát azon szempontból, hogy az adott ajánlati ár nem minősül e aránytalanul alacsony ajánlati árnak. Az AK meghatározza, hogy a becsült érték -20% alatti értéket automatikusan aránytalanul alacsony ajánlati árnak tekinti, és vizsgálni kívánja azt.”

6. A felhívás II.2.14. pontja a következőket tartalmazza:

„Az ajánlatkérő az alábbi értéket meghaladó árat tartalmazó ajánlatot érvénytelenné nyilvánítja: Zöldség, gyümölcs, tojás Érték áfa nélkül: 14 890 552 HUF. A Kbt. 73. § (6) bek. c) alpont alapján, az ajánlatkérő az árnál a fordított arányosítás és a vevő szolgáltatnál a pontkiosztás módszerét alkalmazza. A szempontok esetében 1 és 100 pont közt értékeli az ajánlatokat. Az ajánlatkérő alkalmazza a rész tekintetében a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontját és amennyiben 1 ajánlat érkezik, a részt eredménytelennek nyilvánítja. Részletek a dokumentációban.”

7. A felhívás IV.1.6) pontja szerint az ajánlatkérő elektronikus árlejtést fog alkalmazni.

8. Az ajánlattételi határidő 2024. március 1. napja volt. Az 1. rész tekintetében két ajánlat érkezett. Az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvben azt a tájékoztatást adta, hogy az eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg: nettó 13.536.865.-Ft.

A kérelmező ajánlata ára 14.881.490.-Ft volt, az egyéb érdekelt pedig 14.839.690.-Ft-os ajánlati árat adott meg.

9. Az ajánlatkérő elektronikus árlejtést alkalmazott, amelynek eredményeképpen a kérelmező 10.416.999.-F-os ajánlati árat, az egyéb érdekelt pedig 13.120.500.-Ft-os ajánlati árat adott meg.

10. Az ajánlatkérő 2024. március 26. napján aránytalanul alacsony árra hivatkozással árindokolást kért a kérelmezőtől. Az árindokolás kérésében rögzítette, hogy az ajánlati felhívás 2.1.4. részének 6. pontjában meghatározta, hogy amennyiben a becsült érték -20% alatti érték automatikusan aránytalanul alacsony ajánlati árnak tekinti, és vizsgálni kívánja azt. Rögzítette, hogy az ajánlattevő az aránytalanul alacsony ajánlati ár magyarázatát a Kbt. 72. § (2) bekezdésében meghatározott objektív alapú indokolással kell, hogy igazolja, miszerint az ajánlati ár értéke nem aránytalanul alacsony. Adott esetben indokolásában pl. pénzügyi kimutatásokkal, részletes költségkalkulációval, szándéknyilatkozatokkal, a beszerzési árak igazolásával vagy más, az ellenértékre vonatkozó irattal igazolhatja objektíven állítását. Az indokolásnak számszakilag is alá kell támasztania a megajánlott összeget.

Rögzítette, hogy az ajánlattevő részletesen tüntesse fel többek közt az indokolásban a beszerzés során felmerülő előkészítés és a szállítás költségeit is, ismertesse a teljesítéshez szükséges feladatokat, az egyes feladatok ellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket, a teljesítés gazdaságosságát, az élő munka ráfordítás mértékét és a kapcsolódó közterheket, továbbá az elérni kívánt hasznot is.

Az ajánlatkérő az árindokolás kérésben kérte, hogy az ajánlattevő részletesen fejtse ki, hogy a teljesítés során milyen és mekkora összegű költségekkel számolt pl. biztosítás, ügyviteli költségek, kérte, hogy bocsássa a rendelkezésére az ajánlati ár értékének megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, annak érdekében, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságról. Az ajánlatkérő árindokolásában kérte továbbá, hogy az ajánlattevő által meghatározott szakemberek munkabérért ossza el a havonta kiszállítandó termékek értékének arányában, valamint nyilatkozzon arra vonatkozóan is, hogy a havonta kiszállítandó termékek bevételét terheli-e pl. irodai költség, takarítási költsége, kommunikációs költség, személyszállítási költség, víz és csatornadíj, szoftver költség, adott esetben bérleti díj. Amennyiben igen, akkor kérte ezen költséget is objektív módon - számla, szerződés igazolni és meghatározni annak arányát a kiszállítandó termékek értékének arányában.

Az ajánlatkérő kérte, hogy nyújtsa be a beszállítandó termékek beszerzésére vonatkozó szerződést, vagy számlát, valamint, hogy nyújtson be részletes költségkimutatást melyben bemutatja a beszerzése és szállítása menetét, az igénybe vett eszközöket és munkaerő létszámát és meghatározza a munkaerő tevékenységének idejét is.

Csatolja a teljesítéshez igénybe veendő munkaerő munkaszerződéseinek egyszerű másolatát, valamint a költség számláit és az üzemelés költségeit bemutató számlákat.

Rögzítette továbbá az ajánlatkérő, hogy a Döntőbizottság gyakorlatának megfelelően az ajánlattevőnek konkrétumokat, tényeket és adatokat kell közölnie indokolásában, nem megfelelő a szubjektív tartalmú nyilatkozatok megtétele (pl. piacszerzési, piacra jutási cél, tőkeerősség, biztos háttérű cég stb.).

11. A kérelmező 2024. április 2. napján előzetes vitarendezést kezdeményezett az árindokolás-kérés tartalmát illetően. Álláspontja szerint az ajánlatkérő árindokolás kérése egyes részei tekintetében megsértette a Kbt. 72. § (1)-(2) bekezdéseit.

A Kbt. nem határozza meg, hogy az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elem tartalmát megalapozó adatokat milyen mélységben kell az ajánlattevőnek megadnia, az ajánlatkérőnek kérnie. A szabályozásból azonban egyértelműen az következik, hogy az ajánlattevőnek szabad mérlegelési joga van abban a tekintetben, hogy milyen adatok rendelkezésére bocsátását tartja

elegendőnek az ajánlati ára megalapozottságának alátámasztására. Az ajánlatkérői árindokolás kérésének némely pontja ellentétben áll a Kbt. 72. § (1) és (2) bekezdéseivel.

Álláspontja szerint önkényes az ajánlatkérő részéről olyan részletekbe menő adatok bekérése, amelyek nem állnak arányban az ajánlat elkészítéséhez rendszerint szükséges kalkuláció előállításához rendelendő élómunka igényvel. Az ajánlatkérőnek előzetesen olyan módon kell elkészítenie a műszaki leírást, hogy az alapján az átlagos piaci szereplő kalkulálni legyen képes, és az ajánlata elkészítése – figyelemmel a verseny meg nem jósolható eredményére –, jelen esetben az ajánlati ár alátámasztása aránytalanul nagy erőfeszítést ne igényeljen.

A (2) bekezdés formálisan ugyan az ajánlatkérőnek címzett előírásokat tartalmaz, lényegében azonban az ajánlattevő számára ad zsinórmértéket az indokolás elkészítéséhez. A (2) bekezdés felsorolása nem tételes, de jellegét tekintve iránymutató. Ezzel szemben az ajánlatkérői indokolás-kérés tartalmában nem köszön vissza a (2) bekezdés tartalma, az előírtak egyoldalúak és nem megalapozottak.

Rögzítette, hogy egyértelműen kitűnik az árindokolás kérésből, hogy mechanikusan a 20%-os valamikori szabályra hagyatkozva, rendeli el az árindokolás készítést, mivel nem nevez meg egyetlen sort sem az ajánlati Excelből, ami aránytalanul alacsony árat tartalmazna. Egyértelmű, hogy az ajánlatkérő nem nevezi meg, hogy az ajánlat vonatkozásában melyik az a konkrét „ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme”, amelynek vonatkozásában igényelné az alátámasztást. Álláspontja szerint az ajánlatkérőnek meg kellett volna neveznie azokat a terméksorokat, amelyek szerinte alulárzottak.

12. Az árindokolás-kérés egyes pontjait jogsértőnek tartotta. Ajánlatkérői elvárás a teljesítéshez szükséges feladatok ismertetése, személyi és tárgyi feltételek, gazdaságosság, élómunka ráfordítás mértéke, kapcsolódó közterhek, elérni kívánt haszon. Álláspontja szerint az ajánlatkérőnek kellett volna megneveznie a konkrét feladatot, amivel kapcsolatosan kételye van, illetve vár konkrét számításokat. A feladatok a logisztikai körben számosak. Az ajánlatkérői előírásnak akkor lenne képes megfelelni, ha szinte ISO vagy SAP szintű részletességgel mutatná be a tárgyi beszerzésben megvalósuló tevékenységeket, ami azonban nem várható el a tárgyi közbeszerzés nagyságrendjére is tekintettel egy ajánlattevőtől sem.

Kérte, hogy az ajánlatkérő eltűzött jelleg miatt vonja vissza ezt a pontot, vagy pontosítsa az 1. ponthoz való viszonyát e pontnak.

Előadta továbbá, hogy túlzott az az ajánlatkérői előírás, hogy „részletesen fejtse ki, hogy a teljesítés során” a nevezett költségekkel hogyan kalkulál. Az általa elegendő mértékű indoklás alapján a biztosítási és ügyviteli költségeket tartalmazza majd az árindokolás melléklete. Nem indokolható olyan mértékű részletesség, ami aránytalan elvárás az ajánlattevővel szemben. Kérte, hogy az eltűzött jelleg miatt vonja vissza ezt a pontot.

Az ajánlatkérő azon elvárása, hogy az ajánlati ár értékének megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsásson, bizonytalanságot teremt, mert nem érthető, hogy mennyiben jelentenek mást, többet, mint amit az ajánlatkérő már megfogalmazott korábbi pontokban. Kérte, hogy ezt a pontot vonja vissza, vagy pontosítsa a korábbi pontokhoz való viszonyát.

A 6. pontban megfogalmazott általános elvárások átfedést mutathatnak korábbi pontokkal, ezért nem értelmezhető az ajánlatkérői szándék. Kérte, hogy az ajánlatkérő bizonytalan tartalma és terjedelme miatt vonja vissza a 6. pontot.

13. Álláspontja szerint az az ajánlatkérői kérés, miszerint a szakemberek bérét ossza el a havonta kiszállítandó termékek értékének arányában, nem értelmezhető, hogy mi történjen, miután az osztást elvégezte. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő egyedi megrendeléseket bocsát ki, hogyan lehetséges előre havonta kiszállítandó termékekről beszélni. Idény termékek

szállítási idejét ki határozza meg hónapra vagy hónapokon átívelő időtartamra vonatkozóan? Kérte, hogy vonja a bizonytalan tartalma és terjedelme miatt vonja vissza ezt a pontot.

Álláspontja szerint nem indokolható ajánlatkérő előírása, tekintettel arra, hogy a vállalkozások terveznek, de előre csak kalkulálják a várható irodai, takarítási, kommunikációs és szemétszállítási költséget, víz- és csatornadíjat, szoftverköltiséget. Ezekre, mint jövőben felmerülő költségekre milyen módon vár el az ajánlatkérő szerződést és számlát. Nem tartja reálisnak, hogy ráadásul ilyen számításokat meghaladóan az értékeket mutassa is be a kiszállítandó termékek arányában. Milyen megrendelési kosarat fog összeállítani az ajánlatkérő 2024. szeptemberében? Az ajánlatkérő olyan adatokra vonatkozóan kér további adatokat, amelyeket ő maga sem ad meg a kérelmező részére. Kérte, hogy a bizonytalan tartalma és terjedelme illetve eltúlzott jellege miatt vonja vissza ezt a pontot.

14. A beszállítandó termékeket az ajánlatkérő még nem rendelte meg, több esetben még el sem ültették a növényt, amire az ajánlatkérő számlát vagy szerződést kér. Ez irreális ajánlatkérői elvárás. Amit meg tud tenni a kérelmező, hogy az árándokoláshoz mellékelendő Excel táblában rögzíti a kalkulált beszerzési árakat. Meglévő partnereinek adatait vagy beazonosításra alkalmas bizonylatot, mint amilyen a felvásárlási jegy, adatvédelmi okokból nem oszthat meg az ajánlatkérővel. Az sem lehet elvárás, hogy attól a termelőtől, aki még nem tudja, hogy lesz-e termése és hogy a termést a kérelmező részére fogja-e értékesíteni, a kérelmező kérjen (és kapjon) nyilatkozatot. Nem életszerű az érintett piac ismeretében a kérés. Kérte, hogy a bizonytalan tartalma és terjedelme illetve eltúlzott jellege, adatvédelmi inkohérenca miatt vonja vissza ezt a pontot.

Az árándokolás-kérés 10. pontja álláspontja szerint nem értelmezhető, hogy az ebben a pontban elvárt adatközlési kör milyen viszonyban áll az 1., 3., 5. felhívási pontokban már megfogalmazottakhoz viszonyítottan. Azokat bővíti, vajon lehet-e átfedés ezen pont és a hivatkozott többi pont között. A 10. kérés bizonytalanságot teremt, nem értelmezhető a többi ponttal való viszonyában. Az 1., 3., 5. és 10. pontbeli kérdések koherenciája hiányos, a kérdésfeltevés ötletszerű, esetleg ollózott, ugyanakkor nem illeszkedik az ajánlati Excelben rögzített konkrét adatokhoz. Kérte, hogy bizonytalan tartalma és terjedelme illetve eltúlzott jellege miatt vonja vissza ezt a pontot.

15. Az ajánlatkérő által elvárt, feladatokra, termékekre, szakemberekre, költségnemekre bontottan előírt adatközlés nem illeszkedik a zöldség-gyümölcs adásvételi szerződés keretei közé.

Ha az ajánlatkérő nem adásvételi szerződést kívánna kötni, hanem vállalkozásit, vagyis a közbeszerzés fogalmi rendszerében „szolgáltatás” volna a beszerzés, akkor, feltéve, hogy a közbeszerzési szerződésstervezet részletesen szabályozná a vállalkozótól elvárt résztvevőket, akkor helye volna a fenti kérdéseknek.

Az ajánlatkérő megtehetné volna azt is, hogy a műszaki leírást tartalmazó Excel táblázatát úgy állítja össze, hogy abban szereplnének egyes elvárt feladatok, logisztikai teendők, szakemberek munkavégzése, és akkor ezt az árájánlati részletezőt kellett volna az ajánlattevőknek kitölteniük. De az ajánlatkérő nem így járt el, hanem egy termékhez egy eladási árat kért megadni, ebben az esetben nem várhatja el, hogy az ajánlatkérő által nem megnevezett tevékenységeket utólag árazza be.

16. Az ajánlatkérő az vitarendezési kérelmet 2024. április 3. napján kelt válaszával elutasította.

17. A kérelmező 2024. április 4. napján nyújtotta be az árándokolását, melyhez csatolt két mellékletet, és rögzítette, hogy a pdf tartalmazza a baloldali oszlopban a 2023-as év főkönyvi

előzetes adatok alapján az eredménykimutatást. Ezek az adatok képezik az adóbevallása alapját, amelyek hiteles adatok. A jobb oldali oszlopban összegezte az Excel fájlban részletesen megadott adatokat. Az árképzése alapja az előző évi árbevétel, árrés, ráfordítás és költség kalkuláció és eredménykimutatás. Rögzítette, hogy a beszállítói adatait, szerződéseket, számlákat, vételi jegyeket azok üzleti titok jellege és adatvédelmi státusza miatt nem áll módjában bemutatni. Álláspontja szerint a nyilatkozatokat tartalmuknak megfelelően kell elbírálni, a két melléklettel teljeskörű igazolást ad az árak megalapozottságáról.

Az ajánlatkérőnek az árindokolás kérelében felsorolt költségtípusokra vonatkozó javaslatait megfontolta, azokat nem az érintett közbeszerzési szerződésre aktualizálnak, ellenben általánosnak valamint eltúlzottnak, és az érintett piac vonatkozásában a megfelelő ismereteket nélkülözőnek gondolta. Rögzítette, hogy semmilyen üzleti vagy egyéb érdeke nem fűződik ahhoz, hogy 10.416.999.-Ft-os szerződést veszteségesen teljesítse.

18. Bemutatta, hogy az ajánlati árának 25,41%-át teszi ki az árrés, 74,59%-át a termékek beszerzési értéke, a kérelmező 2023-as költségei az előzetes főkönyve alapján a megajánlott árhoz viszonyítva 12,87%-át teszi ki, a 2024-re előre jelzett átlagos infláció kb. 3,5% a beszerzési árakra, ez 2,61%-kal szerepelt, és az eredményt 9,94%-kal tüntette fel.

Mellékelte továbbá a részletes ártáblázatát, melyben mind a 42 termékre vonatkozóan levezette – az árlejtés utáni – nettó egységárakat, beszerzési árakat átvételi jegyzék alapján, a termékre ráakodó költséget 12,78%-kal vette figyelembe, feltüntette továbbá a 2024-re várható infláció 3,5% nevű oszlopot és az eredmény/egységár összegeket.

19. Az ajánlatkérő 2024. április 16. napján újabb árindokolás megadására szólította fel a kérelmezőt. Az ajánlatkérő kérte, hogy nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a korábban az előzetes vitarendezés során tett nyilatkozata, miszerint nem rendelkezik a beszerzésben szereplő termékek tekintetében megfelelő előszerződéssel, megfelel-e a valóságnak. Továbbá nyilatkozzon, hogy a benyújtott magyarázatában megfogalmazottak, miszerint nem kíván pl. szerződéseket benyújtani üzleti titok miatt, miként vehetők figyelembe a Kbt. 44. §-ban meghatározottak figyelembevételével. Nyilatkozzon továbbá arra vonatkozóan, hogy be kívánja-e tartani a Kbt. 72. § (2) bekezdésében meghatározott objektív alapot, vagyis jelen esetben az állításait alá kívánja-e támasztani megfelelő iratokkal, úgymint szerződésekkel, előszerződésekkel stb. Amennyiben igen, akkor az ajánlatkérő kéri, hogy adjon egy nyilatkozatot, melyben bemutatja a nyertessége esetén a beszerzés, raktározás és kiszállítás lefolytatásra kerülő munkafolyamatot. Nyújtson be minden olyan előszerződést, szerződést, vagy számlát mellyel igazolni tudja, hogy egyrészt a beszerzés milyen értékkel történik, másrészt a résztvevők tekintetében milyen munkadíj, megbízási költség, adó és járulék kifizetésére kerül sor a munkafolyamat lefolytatása során, harmadrészt a lefolytatott tevékenység milyen energia igényvel rendelkezik, villamos energia, földgáz, üzemanyag és karbantartás, biztosítás stb. Továbbá kérte, hogy az ajánlattevő által meghatározott szakemberek munkabérét ossza el a havonta kiszállítandó termékek értékének arányában. A kiszállítandó termékek átlagát oly módon tudja kiszámítani, hogy a minimálisan megrendelendő össztermék mennyiséget elosztja a szerződési időszakokkal.

20. A kérelmező 2024. április 23. napján adta meg árindokolását. Rögzítette, hogy az 1-3 pontokban az ajánlatkérő olyat kér, ami nem esik az árindokolási eljárási cselekményi körbe, ld. előzetes vitarendezési kérelemben tett nyilatkozatok magyarázása. Nincs ugyanis kógens jogszabályhely ebben a vonatkozásban.

A beszerzés, raktározás, kiszállítás folyamata tekintetében előadta, hogy a vevő leadja a rendelést, felvezeti az ügyviteli, raktárkezelő programba, a beszerző megveszi a hiányzó

tételt, lekerül a rendelés a raktárba, a raktáros raklapra rakja, a szállítóeszköz felveszi és kiszállítja az árut a vevői célhelyre.

Az előszerződés, szerződés, számla tekintetében mellékelte az átvételi jegyeket. Arra való tekintettel, hogy a felhívásban is példalózó jellegű a felsorolás így az átvételi jegyeket tartotta az igazolásra alkalmasnak és elegendőnek, mivel a nyilatkozatát eleve büntetőjogi felelőssége tudatában tette.

A munkadíj, megbízási költség tekintetében rögzítette, hogy a 2023-as előzetes főkönyv alapján árbevétel/ráfordítás /összes költség rovatban adta meg az éves forgalmat, erre jut egy közel 400 milliós eredmény. Ezeket az adatokat levétítette az érintett közbeszerzés értékére, ez az árképzése módszertana. 9,94%, 1.035.065.- Ft az eredmény.

Az energiaigény tekintetében előadta, hogy ezeket a költségtételeket tartalmazza a korábban benyújtott Excel költségrovatai.

Arra vonatkozóan, hogy a szakemberek munkabérét ossza el a havonta kiszállítandó termékek értékének arányában előadta, hogy az ajánlatkérői kérés nem érhető és kérte, hogy adjon egy képletet, amelyet kitölt és benyújt.

Csatolta továbbá az „Átvételi jegyeket”, melyek tartalmazták az átvevő nevét (kérelmező), szállító nevét, áru megnevezését, egységárát.

21. Az ajánlatkérő 2024. május 15. napján megküldte az összegezését, amelyben nyertes ajánlattevőként az egyéb érdekeltet nevezte meg, a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította.

Az érvénytelenség jogcímeként a Kbt. 73. § (2) bekezdését jelölte meg, mely szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §]

Az érvénytelenség indokaként a következőket rögzítette:

„Az ajánlattevő felkérte az ajánlattevőt, hogy az ajánlati árának mértéke tekintetében nyújtson be iratokat azok tartalmának alátámasztására vonatkozóan, illetve mivel a korábban benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében úgy nyilatkozott, hogy egyes szállítandó termékekre vonatkozóan nem rendelkezik szerződésekkel, akkor tisztázza ezt a helyzetet. Az ajánlattevő az utóbbi nyilatkozatára vonatkozóan nem adott magyarázatot. Az ajánlatkérő azon felkérésének, hogy objektív módon támassza alá az ajánlati ár mértékét és nyújtson be erre vonatkozó iratokat, pl. munkaszerződéseket, energiaszerződéseket, a termékekre beszerzésére vonatkozó szerződéseket, érdemben nem tett eleget, nem nyújtott be semmilyen, az eredetiről készült hitelesített másolati iratot. Ajánlattevő objektív alapú indokolással nem támasztotta alá a nyilatkozataiban foglaltakat.”

22. A kérelmező 2024. május 17. napján előzetes vitarendezést kezdeményezett, mely lényegét tekintve megegyezett jogorvoslati kérelmével.

23. Az ajánlatkérő 2024. május 22. napján elutasította az előzetes vitarendezési kérelmet. Az ajánlatkérő megítélése szerint a benyújtott kérelem nem felel meg Kbt. 80. § (2) bekezdésében meghatározottaknak. A kérelmező a kérelemben nem határozta meg a feltételezetten megsértett jogszabályi helynek megfelelő ajánlatkérői jogsértő cselekményt, és ezen állítását sem adatokkal, sem tényekkel nem támasztotta alá. Nem jelölte meg kérelmező, hogy az írásbeli összegzés mely elemét tartja jogsértőnek.

24. A kérelem 2 pontból áll. Az első pontban a kérelmező azt sérelmezte, hogy az ajánlatkérő az első előzetes vitarendezési kérelmében tett azon nyilatkozatát is figyelembe vette - és ezzel megszegte a Kbt. 73. § (2) bekezdésében foglaltakat - miszerint nem rendelkezik megfelelő előszerződéssel, szerződéssel vagy bármilyen egyéb információval, pl.

indikatív ajánlatokkal minden egyes megajánlott termékére vonatkozóan, hanem a gazdasági társaság árbevétele alapján tartotta magát az árfelmérés hiányának ellenére, alkalmasnak a szállításra.

Az ajánlatkérő megítélése szerint nem szegte meg a Kbt. 73. § (2) bekezdését az ajánlat vizsgálatakor mivel egyrészt az pontosan az objektív alapú indoklásra hívja fel a figyelmet, és másrészt annak ténye, - melyet a jelen kérelemben is megerősített az ajánlattevő - hogy az ajánlattevő (és ennek megfelelően az ajánlat) nem rendelkezik megfelelő háttérű és objektíven alátámasztott információval a szállítandó termékekre vonatkozóan, azt erősíti meg, hogy az ajánlattevő ajánlata nem megalapozott tényekre épül.

25. A második pontban a kérelmező a Kbt. 69. § (1) bekezdésének megsértését határozta meg, és azt állítja, hogy az ajánlatkérő nem bírálta el az ajánlattevő ajánlatát. Az ajánlatkérő a megállapításaira a bírálat során jutott. A fentiekre tekintettel nem sérthette meg a kérelemben meghatározott jogszabályhelyben előírtakat. Az ajánlatkérő jelezte, hogy - mivel az ajánlattevő formai hiányosságra hivatkozik - az nem formai hiányosság, hogy ha az ajánlattevő nem nyújt be az ajánlati ár megalapozottságát alátámasztó iratokat, melyek nem teszik lehetővé, hogy az ajánlatkérő objektív módon tudja ellenőrizni az ajánlattevő ajánlatának rentabilitását, gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét.

26. Az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során az ajánlatkérőnek az ajánlattevő által biztosított adatokat kell figyelembe vennie. Ezen adatok, kimutatások és nyilatkozatok megfelelő dokumentumokkal történő alátámasztása ajánlattevő feladata. Az ajánlatkérő megjegyezte, hogy az ajánlattevő által az előzetes vitarendezési kérelemben leírt példálózó jelleggel előírt dokumentumok pontosan azért kerültek megemlítésre, hogy ilyen típusú - de nem kizárólag ezek a - dokumentumok alkalmasak arra, hogy az ajánlattevő árindokolásában előadottakat hitelt érdemlően alátámasszák, figyelemmel arra is, hogy a Kbt. 72. § (2) bekezdése példálózó jelleggel sorol fel olyan indokokat, amelyek elfogadhatók, ajánlattevő azonban nincs megkötve abban a kérdésben, hogy milyen indokolással és adatokkal támasztja alá ajánlata megalapozottságát. A fentieknek megfelelően ajánlatkérő iránymutatásként jelölt meg néhány dokumentumtípust (jellemzően szerződéseket), amelyek alkalmasak lehetnek az árindokolásban előadottak alátámasztására.

27. Az ajánlatkérő rámutatott, hogy az ajánlattevő benyújtott egy iratot, mely irat nem került hitelesítésre, azaz az iratot kiállítók az adott iratot nem írták alá, és ezt az ajánlattevő az eredetivel mindenben megegyezőnek nyilvánítva hitelesíti, az irat ezen hitelesítéstől még nem válik hitelessé, csak arra vonatkozóan, hogy az a nem hitelesített irattal mindenben egyező. E meghatározás, azonban nem formai hiányosságot jelentenek, hanem hitelesítési hiányosságot. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmező saját maga állított ki különböző iratokat és ezzel próbálta meg igazolni ajánlatát, de azt semmiféle, objektív adattal nem igazolta, azaz nem csatolt szerződéseket, előszerződéseket, indikatív ajánlatokat, stb., és ez alapján az ajánlatkérő az ajánlatát megalapozatlan minősítette.

28. Az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt 2024. május 28. napján szerződést kötöttek.

A jogorvoslati kérelem

29. A kérelmező 2024. május 31. napján benyújtott és hiánypótlás során pontosított jogorvoslati kérelmében 2 kérelmi elemet jelölt meg. Előadta, hogy az ajánlatkérő két okból érvénytelenítette ajánlatát az előírt árindokolási kötelezettség megfelelő teljesítése ellenére.

Az első kérelmi elemében rögzítette, hogy az érvénytelenítés egyik oka az volt, hogy az első előzetes vitarendezési kérelmében tett nyilatkozatát az ajánlatkérő annak ellenére értékelte az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának körében, hogy a kérelmező nem az árának alátámasztására tette azt a nyilatkozatot. Az ajánlatkérőnek az előírt indokolási kötelezettségére adott árindokolásai és az ajánlata tényleges tartalma alapján kell az aránytalanul alacsony árképzést vizsgálnia. Az ajánlatkérőnek az első előzetes vitarendezési kérelemben tett kérelmezői nyilatkozatot figyelmen kívül kellett volna hagynia, és nem alapíthatott volna érvénytelenséget ezen, az árindokolási cselekményi körbe nem illő nyilatkozat alapján. A kérelmező előadta, hogy nyilatkozata tájékoztató jellegű volt, és azt igyekezett bemutatni, hogy miként működik a zöldség- és gyümölcs piac.

30. Az érvénytelenség másik oka körében előadta, hogy az ajánlatkérő teljes terjedelemben nem végezte el az indokolása értékelését, ugyanis az összegezésből kitűnően nem indokolta semmivel, hogy az árindokolás körében tett nyilatkozatok és a benyújtott iratok milyen hiányossága, ellentmondásossága vagy valós alapot nélkülöző volta az a körülmény, ami miatt helye van az aránytalanság és érvénytelenség megállapításának. Az ajánlatkérő mintegy formálisan azért állapította meg az érvénytelenséget, mert nem csatolt olyan iratokat, amelyeket az ajánlatkérő – a kérelmező álláspontja szerint törvényi felhatalmazás hiányában és erősen aránytalan többletmunka generálásával – mintegy önkéntesen becsatolni rendelt. Álláspontja szerint a nyilatkozataiból valamint a becsatolt iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az ajánlati ára megalapozott.

31. Álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 73. § (2) bekezdését és erre tekintettel a Kbt. 69. § (1) bekezdésére alapítottan a (2) bekezdését.

32. A 2. kérelmi elemében előadta, hogy az ajánlatkérő lényegében formai hiányosságot nevez meg érvénytelenségi okként (nem csatolt iratokat, ami a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi ok), ugyanakkor az aránytalanul alacsony árra hivatkozik az érvénytelenség indokaként. Álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértő módon nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát azon az alapon, hogy nem csatolt olyan iratokat, amelyeket az ajánlatkérő becsatolni rendelt, és ez ellentmond a kógens szabályozásnak, és ezzel megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját.

33. Tekintettel arra, hogy maga a közbeszerzési ajánlat felfogható nyilatkozatnak, úgy az ajánlatot alátámasztó indokolás is felfogható nyilatkozatnak. Ennél fogva ez utóbbi nyilatkozatra is alkalmazandó a kógencia szabálya, vagyis, az árindokolás körében tett ajánlattevői nyilatkozat akkor érvényteleníthető hiányosságra hivatkozással, ha maga a Kbt. ír elő betartani bizonyos formai-tartalmi kötelezvényt az ajánlattevő részére. Ilyen természetesen van a Kbt.-ben az árindokolási körben, de a Kbt. szövegében nem szerepelnek azok az előírások, amelyeket az ajánlatkérő egyoldalúan előírt.

34. Álláspontja szerint az ajánlatkérő látszólag „segíteni akart” a véleménye szerint becsatolni indokolt nyilatkozatok felsorolásával, azonban erre nem volt lehetősége, mert nem ezen iratok és feltételezett kimutatások alapján történik a közbeszerzési ajánlat árazása. Az ajánlatkérő túlterjeszkedett a lehetőségein azzal, hogy megpróbálta rávenni a kérelmezőt arra, hogy egy nem pontosan körvonalazott módszertan alapján vizsgálja felül az árképzését, és készítsen újból egy árazást (ami formálisan árindokolásként jelenik meg). Egy közbeszerzési eljárásban nem lehet túlzott többlet feladatokkal terhelni az ajánlattevőket, és a szokásos árazási módszertanától eltérő módszertan alkalmazására szorítani őket.

35. A kérelmező a jogsértés megállapítása mellett kérte az összegezés megsemmisítését, és hogy a Döntőbizottság rendelje el a bírálati szakba visszatérést előírva a szabályos bírálat lefolytatásának kötelezettségét.

36. A kérelmező 300.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

Az ajánlatkérő észrevétele

37. Az ajánlatkérő kérte az alaptalan kérelem elutasítását.

Az előzetes vitarendezési kérelem tekintetében előadott kérelmezői álláspontra nyilatkozott, hogy természetesen az ajánlatkérő nem vette figyelembe az aránytalanul alacsony ajánlati ár vizsgálatkor az előzetes vitarendezés során tett ajánlattevői nyilatkozatot, de a nyilatkozat felvetette annak kérdését, hogy vajon a kérelmező az ajánlattételkor megalapozott ajánlatot tett-e, mivel annak értelmezhető kijelentése, miszerint nem rendelkezik sem előszerződéssel, sem indikatív ajánlattal olyan termékekre, melyek tekintetében ajánlatot tett, kétségeket vetett fel az ajánlat megalapozottságára vonatkozóan. Az előzetes vitarendezés során tett azon nyilatkozat értelme szerint, hogy egy olyan gazdasági társaság, mint a kérelmező gazdasági társasága biztosan fog tudni szállítani azon az áron amire ajánlatot tett, az ajánlatkérőben nem azt erősítette meg, hogy az ajánlatot tevő megalapozott ajánlatot tett.

38. Az aránytalanul alacsony ajánlati ár vonatkozásában előadta, hogy a legfontosabb célja az, hogy megalapozott ajánlatot fogadjon el, mely alapján adott esetben a nyertes a szerződését nem mondja fel, és nem kívánja megváltoztatni a szállítás időszaka alapján. A fentiekre tekintettel kérte fel az ajánlatkérő a kérelmezőt, hogy az alapozza meg az ajánlatát, miszerint amikor az ajánlatot megtette, akkor rendelkezett olyan megfelelően alátámasztott információkkal – szerződésekkel, előszerződésekkel, indikatív ajánlatokkal – melyek igazolják, hogy az általa beszerzendő termékeket, és a szállítással kapcsolatos költségei arányában nyereséges tud lenni, azaz a szállítási időszak alatt az ajánlat/szerződött árértékén nem kíván változtatni és nem fog csődbe menni. Természetesen az ajánlatkérő nem írt elő semmiféle kötelezettséget, arra nézve, hogy a kérelmezőnek milyen iratokat kell benyújtani, csak azt a közt határozta meg, hogy milyen információk alapján fog megalapozott döntést hozni.

39. Az aránytalanul alacsony ajánlati ár vizsgálata során alkalmazott hiánypótlás esetében azért határozta meg az ajánlatkérő, hogy egyrészt mi alapozta meg kételkedését a kérelmező által meghatározott ajánlati ár tekintetében – annak alacsony értéke, illetve a korábbi kijelentés, az szerződés, előszerződés, indikatív ajánlat hiányára – és mit kellene tennie a kérelmezőnek – folyamat leírása, a beszerzendő termékekre vonatkozó beszerzési ár igazolása, költségek meghatározása, és azok igazolása pl. munkaszerződések, energia számlák stb. – annak érdekében, hogy az ajánlatkérő döntést tudjon hozni az ajánlati ár tekintetében tett megajánlás megalapozottsága tekintetében.

40. A kérelmező az aránytalan ajánlati ár vizsgálata tekintetében benyújtott iratainak döntő többsége azonban nem azt tartalmazta, hogy igazolja az ajánlati ár értékének mértékét, hanem arra nézve tartalmazott információt, hogy az ajánlatkérőnek mi lenne a dolga, mely röviden összefoglalva azt tartalmazza, hogy az ajánlatkérő fogadja el az ajánlati árat és a magyarázatot. A kérelmező, ezt követően benyújtott a magyarázatán túl olyan iratokat is, melyek ugyan tartalmaztak arra nézve adatokat, hogy kitől milyen értékben szerezne be szállítandó termékeket, de ezekre az iratokra a kérelmező vezetett rá hitelesítést, azaz azt írta rájuk, hogy a benyújtott iratok az eredeti iratokkal mindenben megegyezők. Viszont az eredeti

iratokat senki sem írta alá, azaz az iratokat kiállító egyik fél sem hitelesítette, nem írta alá, semmiféle formában. A kérelmező a kérelemben formai hiányosságról beszél, mely tekintetben az ajánlatkérő vizsgálata során ez fel sem merült, mert a fentiekben leírtak az ajánlatkérő megítélése szerint nem formai, hanem hitelesítési problémát vetnek fel.

41. A fentieket összegezve, az ajánlatkérő azért jutott arra a felismerésre, hogy a kérelmező ajánlatát érvényteleníti, mert a kérelmező többszöri felkérésre sem volt hajlandó semmiféle olyan, hiteles iratot benyújtani, mellyel alá tudta volna támasztani az ajánlati árának megalapozottságát. Az ajánlatkérő megítélése szerint a kérelmező a saját elképzeléseit ismertette a vizsgálat során, de azok valóságát semmivel sem tudta alátámasztani. A kérelmező kérelmének értékelése alapján az ajánlatkérő magatartása egyértelműen az volt, hogy azt meg tudja állapítani, hogy a kérelmező által benyújtott ajánlat megalapozott volt-e, és azt is az ajánlattevők tudomására hozta ajánlati felhívásában, hogy milyen érték esetén fogja az aránytalanság kérdését vizsgálni, és annak vizsgálata során milyen információkat tud elfogadni.

Az egyéb érdekelt nyilatkozata

42. Az egyéb érdekelt a jogorvoslati eljárásban való részvételi szándékát nyilatkozatával jelezte, egyebekben az eljárásban észrevételt nem tett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

43. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő közbeszerzési eljárása 2024. január 23. napján került megindításra, így a jelen jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók.

44. A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem nyomán azt vizsgálta meg, hogy jogszerűen állapította-e meg az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét.

45. Ezen kérdés megítélése kapcsán a releváns jogszabályi rendelkezések az alábbiak:

46. A Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (1) és (2) bekezdése szerint:

- (1) Az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha
- a) azt az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártá után nyújtották be;
 - b) az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt az eljárásból kizárták;
 - c) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező alvállalkozója, vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezet a 62. § (1) bekezdés i), j) vagy o) pontja szerinti kizáró ok miatt kizárásra került és az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem bizonyította, hogy a kizáró ok fennállásáról nem tudott, vagy arról az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett nem kellett tudomást szereznie, valamint a 62. § (1) bekezdés o) pontja szerinti esetben az előbbieken túl nem bizonyította, hogy a kizáró ok fennállása a részvételre jelentkezést, illetve az ajánlattételt nem befolyásolta;
 - d) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező nem felel meg a szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassági követelményeknek, vagy nem igazolta megfelelően a követelményeknek való megfelelést;
 - e) egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit;
 - f) az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező
- fa) valamely adatot a 44. § (2)–(3) bekezdésébe ütköző módon minősít üzleti titoknak és ezt az ajánlatkérő hiánypótlási felhívását követően sem javítja; vagy
 - fb) a 44. § (1) bekezdése szerinti indokolás a hiánypótlást követően sem megfelelő.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

47. A Kbt. kógens rendelkezései szerint az ajánlatkérőnek minden közbeszerzési eljárás során meg kell vizsgálnia az ajánlat teljesíthetőségét, megalapozottságát és amennyiben szükséges a törvény által biztosított jogintézmények alkalmazása útján kell tisztáznia a felmerülő kérdéseket.

48. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles árindokolást kérni az ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében, azaz ha az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud arról meggyőződni, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

49. A Kbt. egyértelművé teszi, hogy az indokolásra felhívott ajánlattevőt terheli az ajánlati ár megalapozottságát alátámasztó minden szükséges információ megosztása az ajánlatkérővel. Az ő terhére esik, ha indokolásában nem bocsátja a megfelelő, bizonyító erejű adatokat az ajánlatkérő rendelkezésre.

50. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatában foglaltak értelmében az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokoláskérésben foglalt követelményeknek. Az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető

lesz. Az ajánlattevő által adott indokolásnak azért van különösen nagy jelentősége, mert az ajánlattevő az abban foglalt adatokkal támasztja alá az ajánlati árát, az indokolásban mutatja be és győzi meg az ajánlatkérőt, hogy a közbeszerzési eljárás során az ajánlati árának kalkulálása során minden felmerülő költséggel számolt.

51. A Kbt. 72. § (3) bekezdése rendelkezik továbbá arról is, hogy az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető, azaz, ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

52. A kérelmező kérelmében azt sérelmezte, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát, és a kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő az érvénytelenség körében két okot jelölt meg. Egyrészt, hogy figyelembe vette az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési eljárás során tett kérelmezői nyilatkozatot az árintokolás vizsgálata körében, másrészt, hogy nem végezte el teljeskörűen az árintokolás értékelését, ugyanis nem jelölte meg pontosan, hogy mely nyilatkozat, vagy benyújtott irat milyen hiányossága, elletmondásossága okozza az érvénytelenséget, és azért állapított meg érvénytelenséget, mert nem csatolt olyan iratokat a kérelmező, amelyeket az ajánlatkérő becsatolni kért.

53. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő érvénytelenné nyilvánító döntésének indokolásában foglaltak együttes értelmezését követően megállapítható, hogy az ajánlatkérő azt jelölte meg az érvénytelenség indokául, hogy a kérelmező nem tett eleget az ajánlatkérő árintokolás kérésének és nem támasztotta alá objektív módon az ajánlati árát.

54. A Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő árintokolás kéréseit, és a kérelmező aránytalanul alacsony ár vonatkozásában benyújtott árintokolását és kiegészítő árintokolását.

55. Az ajánlatkérő első árintokolás kérésében kérte a kérelmezőtől, hogy ajánlatának megfelelőségét objektíven támassza alá, indokolása számszakilag is támassza alá a megajánlott összeget, például pénzügyi kimutatásokkal, részletes költségkalkulációval, szándéknyilatkozatokkal, a beszerzési árak igazolásával vagy más, az ellenértékre vonatkozó irattal. Az előkészítés és szállítás költségeinek részletezését is kérte, a teljesítéshez szükséges feladatokat, azok ellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek bemutatását, a teljesítés gazdaságosságát, az élőmunka ráfordítás mértékét, a kapcsolódó közterheket, és az elérni kívánt hasznot is.

Az ajánlatkérő az árintokolás kérésben kérte, hogy az ajánlattevő részletesen fejtse ki a költségeit, pl. biztosítás, ügyviteli költségek, kérte, hogy bocsássa a rendelkezésére az ajánlati ár értékének megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt.

Kérte továbbá a szakemberek munkabérét a havonta kiszállítandó termékek értékének arányában, valamint nyilatkozatot arra vonatkozóan is, hogy a havonta kiszállítandó termékek bevételét terheli-e pl. irodai költség, takarítási költsége, kommunikációs költség, személyszállítási költség, víz és csatornadíj, szoftver költség, adott esetben bérleti díj. Amennyiben igen, úgy ezen költségeket is mutassa be objektív módon pl. számlával, szerződéssel. Kérte továbbá a beszállítandó termékek beszerzésére vonatkozó szerződést, vagy számlát, valamint részletes költségkimutatást melyben bemutatja a beszerzése és szállítása menetét, az igénybe vett eszközöket és munkaerő létszámát és meghatározza a munkaerő tevékenységének idejét is, és csatolja az igénybe veendő munkaerő

munkaszerződéseinek egyszerű másolatát, valamint a költségszámláit és az üzemelés költségeit bemutató számlákat.

56. A kérelmező árindokolásához mindössze két mellékletet csatolt az ajánlati ára megfelelőségének igazolásául. Egyrészt benyújtott egy táblázatot, amelynek bal oldala tartalmazza az eredménykimutatást a 2023-as év előzetes főkönyvi adatai alapján, a táblázat jobb oldalához pedig azt rögzítette, hogy az árképzése alapja az előző évi árbevétel, árrés, ráfordítás, költségkalkuláció és eredménykimutatás, és ennek megfelelően bemutatta a beszerzésre vetített százalékos ésösszességű adatokat az ajánlati árát alapul véve. A 10.416.999.-Ft-os ajánlati árának 25,41%-át teszi ki az árrés, amely 2.647.256.-Ft-ot jelent, a termékek beszerzési értékére 7.769.743.-Ft-ot kalkulált, amely 74,59%-ot tesz ki, a 2023-as költségei az előzetes főkönyv alapján 1.340.250.-Ft-ot, azaz az ajánlati ár 12,87%-át jelentik, A beszerzési árakra a 2024-re előjelzett átlagos infláció kb. 3,5%, amely 271.941.-Ft-ot és 2,61%-ot tesz ki, és az eredmény pedig 1.035.065.-Ft, ami az ajánlati ár 9,94%-a.

57. Az árindokolásához csatolt másik melléklet pedig tartalmazta a beszerzendő termékeket, azok mennyiségét, nettó egységárát, nettó összköltségét, a beszerzési árát, a termékre rárakódó 12,87%-os költséget, a 2024-re várható 3,5%-os infláció költségét és az eredmény/egységárát.

58. A kérelmező által megadott árindokolásból látható, hogy a megadott adatok és információk köre közel sem fedi le az ajánlatkérő által alátámasztásul kért adatokat, hiszen csak összegző sorokat mutatott be, nem bontotta alá a költségeket, illetve azokat semmilyen dokumentummal nem támasztotta alá, továbbá a beszerzési ára tekintetében sem nyújtott be olyan dokumentumot, amelyből az ajánlatkérő meg tudott volna győződni azok alátámasztottságáról.

59. Az ajánlatkérő kiegészítő árindokolást kért a kérelmezőtől, melyben kérte, hogy nyilatkozzon arra vonatkozóan, hogy a korábban az előzetes vitarendezés során tett nyilatkozata, miszerint nem rendelkezik a beszerzésben szereplő termékek tekintetében megfelelő előszerződéssel, megfelel-e a valóságnak. Továbbá nyilatkozzon, hogy a benyújtott magyarázatában megfogalmazottak, azaz, hogy nem kíván pl. szerződéseket benyújtani üzleti titok miatt, miként vehető figyelembe a Kbt. 44. §-ban rögzítettekkel összhangban. Kérte, hogy adjon egy nyilatkozatot, melyben bemutatja a nyertessége esetén a beszerzés, raktározás és kiszállítás munkafolyamatokat. Nyújtson be minden olyan előszerződést, szerződést, vagy számlát mellyel igazolni tudja, hogy egyrészt a beszerzés milyen értékkel történik, másrészt a résztvevők tekintetében milyen munkadíj, megbízási költség, adó és járulék kifizetésére kerül sor a munkafolyamat lefolytatása során, harmadrészt a lefolytatott tevékenység milyen energia igényvel rendelkezik, villamos energia, földgáz, üzemanyag és karbantartás, biztosítás stb. Továbbá kérte, hogy az ajánlattevő által meghatározott szakemberek munkabérét ossza el a havonta kiszállítandó termékek értékének arányában.

60. A kérelmező a kiegészítő árindokolásában kifejtette, hogy a beszerzés, raktározás, kiszállítás folyamata úgy zajlik, hogy a vevő leadja a rendelését, felvezeti az ügyviteli, raktárkezelő programjába, beszerző beszerzi a hiányzó tételt, a rendelés a raktárba kerül, raklapra teszik, ahonnan a szállítóeszköz felveszi és kiszállítja az árut a célhelyre.

Az ajánlatkérő előszerződések, szerződések és számlák benyújtására történő felhívásának akként tett eleget, hogy becsatolt átvételi jegyeket, és rögzítette, hogy az átvételi jegyeket igazolásra alkalmasnak és elegendőnek tartja. A munkadíjak és megbízási költségek tekintetében hivatkozott a 2023-as előzetes főkönyvi adatokra, és hogy abból vetítette le a

tárgyi beszerzés értékét, ez az árképzésének módszertana. Az energiaigényekre vonatkozóan rögzítette, hogy ezen költségeket tartalmazza a korábban benyújtott Excel tábla költség rovata.

61. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az árandokolás lényege az, hogy az ajánlatkérő képes legyen meggyőződni arról, hogy az ajánlattevő ajánlati ára megfelelő, alátámasztott, tehát képes az adott áron teljesíteni. Nem fogadható el objektív indokolásnak az, ha az ajánlattevő csupán összegző sorokat mutat be, nem fejt ki, hogy milyen tételek tartoznak az adott sorhoz. Abból, hogy a kérelmező objektív alátámasztás nélkül közölte, hogy a költségek 1.340.250.-Ft-ot tesznek ki az ajánlati árából, nem derül ki, hogy milyen költségekkel, mekkora részben kalkulált, így az sem, hogy az ajánlatkérő által bemutatni kért valamennyi költséget tartalmazza-e.

Az energiaigényre tett kérelmezői nyilatkozatból is látható, hogy az árandokolását nem megfelelően készítette elő, ugyanis ha részletezte volna, hogy a költségek között milyen költségekkel számolt, mekkora mértékben, az ajánlatkérőben nem merült volna fel további kérdés e tekintetben. A Döntőbizottság megjegyzi, hogy a kérelmező a kiegészítő árandokolásában sem támasztotta alá a költségeket, csupán csak nyilatkozott, hogy tartalmazza az energiadíjakat.

62. A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy a beszerzési árak alátámasztásul sem csatolt dokumentumot, csupán csak feltüntette az egyes termékek beszerzési árát. Erre tekintettel megállapítható, hogy a benyújtott árandokolása nem tartalmaz objektív alátámasztást az ajánlati ára vonatkozásában sem. Az, hogy a kérelmező átvételi jegyeket csatolt szerződések helyett, amelyek korábbi beszerzéseikhez kapcsolódnak, a tárgyi eljárás során nem bírnak relevanciával. Az átvételi jegy pusztán azt igazolja, hogy a korábbi beszerzése során mekkora mennyiséget, milyen áron és mely gazdasági szereplőtől vett át.

63. A Döntőbizottság rámutat, hogy a kérelmező feladata és egyben érdeke, hogy úgy nyújtsa be árandokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokoláskérésben foglalt követelményeknek.

Az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz.

A kérelmező azonban az ajánlatkérői felhívásnak nem tett eleget, nem nyújtotta be semmilyen olyan dokumentumot – így szerződéseket, számlákat, pénzügyi kimutatásokat –, amely objektíven alátámasztaná és igazolná az árait, az ajánlati ára tekintetében csak összegző sorokat rögzített.

64. A Döntőbizottság ismételten rámutat – az érvénytelenné nyilvánító döntéssel összhangban –, hogy a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét nem az okozta, hogy az ajánlatkérő olyan nyilatkozatot vett figyelembe, amelyet nem az árandokolás körében tett, illetve nem is a formai hiba, amelyre a kérelmező hivatkozott, hanem a fentiekben kifejtetteknek megfelelően az, hogy nem nyújtott be olyan objektív árandokolást, amely alátámasztotta volna az ajánlati árát a kifejezett ajánlatkérői felhívások ellenére.

65. A Döntőbizottság a fentiekben kifejtettek együttes értékelését követően megállapította, hogy az ajánlatkérő jogszerűen nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát aránytalanul alacsony árra hivatkozással.

66. A 2. kérelmi elembe előadottakra, mely szerint az ajánlatkérő formai hiányosságot nevez meg érvénytelenségi okként, azt, hogy a kérelmező nem csatolt iratokat, ami a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi ok, ugyanakkor az ajánlatkérő aránytalanul alacsony árra hivatkozik az érvénytelenség indokaként a Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő árándokolás során kérte dokumentumokkal alátámasztani az ajánlati árát, tehát minden az árándokolás-kérésben megfogalmazott iratkérés azt a célt szolgálta, hogy a kérelmező objektív módon mutassa be az ajánlati árát. A Döntőbizottság rámutat, hogy nem az iratok be nem csatolása okozta az ajánlatának érvénytelenségét, hanem, hogy a kérelmező, a fentiekben kifejtettek szerint nem támasztotta alá objektív módon az ajánlati árát. Erre tekintettel az ajánlatkérő helyesen jelölte meg az érvénytelenség jogcímeiként a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

67. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján az alaptalan jogorvoslati kérelmet a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította.

68. A Döntőbizottság a Kbt. 151. § (9) bekezdés utolsó mondata és az Ákr. 126. § (2) bekezdés a) pontja értelmében rendelkezett arról, hogy a jogorvoslati kérelem elutasítására tekintettel a kérelmező által megfizetett igazgatási szolgáltatási díj a kérelmező terhén marad.

69. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

70. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. július 9.

Dr. Kozsuch Edina sk.
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Jánosi Bálint sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Dr. Nagy László Attila ügyvéd
2. Dr. Révész Gabriella ügyvéd
3. Dr. Szathmáry Péter ügyvéd
4. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium